

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-02425/2017-ERU

V Praze dne 28. února 2017

Č. j. 02425-3/2017-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-02425/2017-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **STAVMONTA spol. s r.o.**, se sídlem Hřbitovní 996/33, Doubravka, 312 00 Plzeň, IČO: 405 25 007, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost **STAVMONTA spol. s r.o.**, se sídlem Hřbitovní 996/33, Doubravka, 312 00 Plzeň, IČO: 405 25 007 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 3. září 2015 v katastrálním území Nezvěstice u nemovitosti č. p. 194 v ochranném pásmu plynárenského zařízení zemní práce související se stavbou „Nezvěstice – kanalizace a ČOV“ (dále jen „stavba“), při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky dn 25 (dále jen „plynárenské zařízení“), a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 50 000 Kč** (slovy: padesát tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 10617.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 10617.

Odůvodnění

Dne 7. dubna 2016 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení, k němuž došlo dne 3. září 2015 v katastrálním území Nezvěstice u nemovitosti č. p. 194, kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 16. června 2016 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 03704-6/2016-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 03704/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 20. února 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Dne 3. září 2015 přijal územní správce plynárenských sítí společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., hlášení o zásahu v ochranném pásmu plynárenského zařízení provozovaného společností RWE GasNet, s.r.o., ke kterému v katastrálním území Nezvěstice u nemovitosti č. p. 194 v důsledku provádění zemních prací souvisejících se stavbou. Kontrolou bylo zjištěno poškození plynárenského zařízení.

Při kontrole bylo zjištěno, že zemní práce související se stavbou v postavení zhotovitele stavby provádělo Sdružení Nezvěstice – STAVMONTA – BERDYCH se sídlem správce sdružení STAVMONTA spol. s r.o. (účastník řízení) na základě Smlouvy o dílo ze dne 12. září 2014“. Objednatel byl Obec Nezvěstice (dále jen „objednatel“).

Stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby byla realizována na základě rozhodnutí veřejnou vyhláškou Magistrátu města Plzně, odbor stavebně právní č. j. [REDAKCE] ze dne 23. října 2013 o povolení pro Obec Nezvěstice k vypuštění odpadních vod a o vydání stavebního povolení k provedení stavby vodního díla a změny dokončeného vodního díla „Nezvěstice – kanalizace a ČOV“.

Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území stavby, spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, bylo prostřednictvím účastníka řízení požadováno a následně správcem plynárenského zařízení dne 29. září 2014 vydáno společně s orientačním zákresem polohy plynárenského zařízení do mapových podkladů.

Dne 29. září 2014 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě vyjádření o existenci sítí plynárenského zařízení zn. [REDAKCE] s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Vlastní existence plynárenského zařízení tak byla nebo měla být účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa. Před vlastním zahájením zemních prací nedošlo k vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu.

Dne 3. září 2015 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Nezvěstice u nemovitosti č. p. 194 v důsledku provádění zemních prací souvisejících

se stavbou k poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení a to při odstraňování poruchy na stávající dešťové kanalizaci. Zemní práce tak nebyly prováděny tak, aby v jejich důsledku nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

Zástupce účastníka řízení v Záznamu z jednání v rámci kontroly ERÚ č. j. 03704-3/2016-ERU ze dne 21. dubna 2016 uvedl, že vyjádření k poškození plynárenského zařízení zašle do 30. dubna 2016. I přes následné telefonické upozornění ze dne 2. června 2016 se tak do data sepsání protokolu o kontrole nestalo.

V kopii stránky stavebního deníku ze dne 3. září 2015 je uvedeno, že účastník řízení prováděl opravu stávající dešťové kanalizace. Vzhledem k tomu, že při deštivém počasí hrozilo reálné nebezpečí vytopení okolních nemovitostí, šlo o věc, která nesnesla odklad, účastník řízení provedl zemní práce související s opravou kanalizace bez toho, aby před zahájením zemních prací požádal o vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Dále je uvedeno, že na živičném krytu byla viditelná rýha od hlavního řádu středotlakého plynovodu k hlavnímu uzávěru plynu na nemovitosti a plynárenské zařízení bylo ručním způsobem obnaženo. K vlastnímu poškození plynárenského zařízení došlo pádem asfaltového krytu vozovky o hmotnosti asi 150-200 kg do výkopu po průjezdu strojního mechanismus (pasové rypadlo) po hraně výkopu pro opravu dešťové kanalizace.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 3. září 2015 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 3. září 2015 k doprovodnému úniku plynu do ovzduší v množství 340,9 m³ za dobu jeho trvání v délce 49 minut. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky zemního plynu 1 konečnému zákazníkovi.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny, což účastník řízení doložil potvrzením o provedené platbě ze dne 10. listopadu 2015.

Z kontrolního spisu sp. zn. 03704/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu, měl úřad bezpochyby dostatek důkazů o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo se dopustil správního deliktu. Správní orgán v souladu s ust. § 150 správního řádu, kdy považuje-li skutkové zjištění za dostatečné, vydá příkaz o uložení pokuty.

Úřad v tomto případě posuzoval spáchaný správní delikt dle právní úpravy energetického zákona účinného v době spáchání správního deliktu, tedy dle energetického zákona účinného do 31. prosince 2015. Listina základních práv a svobod čl. 40 odst. 6 stanoví, že: „Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější“. Správní orgán uvádí, že jak energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 (ust. § 91a odst. 1 písm. m), tak i úprava účinná v době vydání tohoto rozhodnutí (ust. § 91a odst. 1 písm. o) trestá v právě uvedených ustanoveních vždy za porušení ust. § 68. odst. 3 energetického zákona. Ohledně samotné skutkové podstaty správního deliktu, tedy porušení ust. § 68 odst. 3, Úřad uvádí následující. Energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 zakazoval provádět v ochranném pásmu činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu, při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Energetický zákon účinný v době vydání tohoto

rozhodnutí ve svém ust. § 68 odst. 3 uvádí navíc, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Z uvedeného srovnání je zřejmé, že pozdější právní úprava je pro pachatele předmětného správního deliktu přísnější, když zakazuje i již pouhé omezení bezpečnosti a spolehlivosti provozu plynárenských zařízení, naproti právní úpravě účinné do 31. prosince 2015, kde pro naplnění skutkové podstaty správního deliktu nepostačovalo pouhé omezení provozu, ale bylo nutné bezpečnost a spolehlivost provozu plynárenského zařízení ohrozit.

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo přitom dostatečným způsobem prokázáno z podkladů obsažených ve správním spise, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení známa z vyjádření vydaného správcem plynárenského zařízení ze dne 29. září 2014 s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení a se sdělením, že plynárenské zařízení je chráněno ochranným pásmem. Jednou z podmínek pod bodem 3) ve stanovisku vydaného správcem plynárenského zařízení ze dne 29. září 2014 bylo provedení vytyčení trasy a přesné určení uložení plynárenského zařízení. Před vlastním zahájením zemních prací v místě stavby však nedošlo k vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení nebyly prováděny tak, aby v jejich důsledku nedošlo k poškození plynárenského zařízení, když zemní práce v blízkosti plynárenského zařízení prováděl strojně. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případně jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky správního deliktu se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky správního deliktu (škodlivosti správního deliktu pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007). Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v jeho jednání lze shledat také společenskou nebezpečnost (škodlivost), spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené ne vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

Skutečnost, že ke stavbě bylo vydáno stanovisko s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení, hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost.

V řízení bylo prokázáno, že před započítím zemních prací účastník řízení nepožádal o vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Tuto skutečnost správní orgán hodnotí jako přitěžující okolnost.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení prostřednictvím strojního mechanismu jako přitěžující okolnost.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že následky (typ poškozeného plynárenského zařízení, množství uniklého zemního) správního deliktu byly v tomto konkrétním případě střední a závažnost spáchaného deliktu lze z tohoto pohledu hodnotit také jako střední. Tyto okolnosti mírně zvyšují závažnost správního deliktu.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi, a tuto okolnost hodnotí správní orgán jako polehčující.

Jako polehčující okolnost správní orgán hodnotí též skutečnost, že plynárenské zařízení bylo nejprve obnaženo ručním způsobem, teprve následně došlo k použití mechanizace, přičemž ani ta sama přímo nezpůsobila poškození plynárenského zařízení, ke kterému došlo teprve pádem části asfaltového krytu vozovky.

Na straně účastníka řízení je třeba uvést, že s ním bylo ze strany Úřadu v roce 2015 vedeno správní řízení o uložení pokuty za porušení totožného ustanovení energetického zákona jako v tomto řízení, a to pod sp. zn. KO-10605/2015-ERU, v rámci kterého mu byla pravomocně uložena pokuta ve výši 20 000 Kč a v roce 2016 správné řízení pod sp. zn. KO-05649/2016-ERU, v rámci kterého mu byla pravomocně uložena pokuta ve výši 25 000 Kč. Lze tak říci, že účastník řízení porušil ustanovení tohoto právního předpisu opakovaně, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako přitěžující okolnost.

Správní orgán přihlédl při svážení o uložení výše pokuty ke skutečnosti, že hrozilo reálné nebezpečí vytopení okolních nemovitostí při deštivém počasí, šlo o věc, která nesnesla odklad, účastník řízení provedl zemní práce související s opravou kanalizace bez toho, aby před zahájením zemních prací požádal o vytyčení plynárenského zařízení v terénu.

Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 50 000 Kč, tj. u samotné spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje. Lhůty pro vydání rozhodnutí začínají znovu běžet dnem podání odporu. Příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím v souladu s ust. § 150 odst. 3 správního řádu.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení